

Paula Noronen

KUVITUS *Terese Bast*

SUPERMARSU

JA OUTO TOVERI

TAMMI

★
★ Paula Noronen
SUPERMARSU

ja outo toveri

Kuvittanut

Terese Bast

TAMMI

HELSINKI

Teos ilmestyi ensimmäisen kerran
Gummeruksen kustantamana vuonna 2010.
Tämän laitoksen teksti on kirjailijan kevyesti muokkaama.
Teksti © Paula Noronen 2010, 2024
Kuvitus © Terese Bast 2024
Teoskokonaisuus © Tekijät ja Tammi 2024
Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.
Painettu EU:ssa
ISBN 978-952-04-4769-4

Sinappia Erottajalla

Yksi, kaksi, kolme, neljä, Erottaja jes, jes! Istuimme keittiön pöydän ääressä ja pelasimme äidin ja äidin miesystävän Pertin kanssa Monopolia. Se on lautapeli, jossa saa ostaa kaikenlaisia katuja ja muita. Se joka omistaa eniten, voi periä muilta vuokraa ja rikastuu.

Erottaja on siis katu. Olimme pelanneet sitä melkein koko joululoman, koska äidin mielestä lautapelit kuuluvat jouluun. Joulu oli muutenkin mennyt aika nopeasti äidin ja Pertin kanssa. Kävin myös viemässä lahjat isälle ja isän tyttöystävälle, Vanupuikonnäköiselle Annelille.

Viime vuonna keksimäni jääsiäinen lopetettiin, kun se oli ihmisille niin hankala juhla. Ja nyt juhlapyhät ovat taas normaaleja. Jääsiäinenhän oli sellainen, että siinä oli kaikki juhlapyhät yhdessä päivässä, eli vap-

pu, loppiainen, jouluku, pääsiäinen = jääsiäinen. Kaikkia juhlia vietettiin samana päivänä.

Äiti on uskomattoman vakava, kun hän pelaa lautapelejä. Hän ottaa kaikki pelit niin tosissaan. Äidin kaula punertuu ja silmät muuttuvat viivaksi, kun hän heittää noppaa. Mummi sanoo aina, että äiti on huono häviöjä, koska äiti ei ole koskaan päässyt yli siitä, kun hän hävisi aikoinaan koulun hiihtokilpailun. Äiti oli vahingossa laittanut suksien pohjaan suksivoiteen sijaan hunajaa. Hunaja oli houkutellut paikalle mehiläisiä, ja äiti pelkäsi niitä niin paljon, että sukelsi lumihankeen piiloon ja uskalsi tulla sieltä vasta illalla pois. Sinne meni hiihtomitali. Äiti sanoo, että mummi liioittelee. Oikea syy häviöön oli kuulemma väärä voitelu. Uskon mummia. Miksi mummi valehtelisi? Vanhat ihmiset eivät valehtele, koska ennen vanhaan rehellisyys oli muodissa. Äiti vain on huono häviöjä ja sillä siisti.

Nyt täällä alkoi olla aikamoinen tunnelma. Äiti hymyili, sillä hän oli saanut ostettua monta katu. Niin olin minäkin. Pertti sen sijaan oli ihan mörkkinä. Aikuiset pelaavat näitä niin tunteella.

- Tämä on ihan hölmö peli.
- Kuule nyt, äidin uusi poikaystävä.
- Emilia! Pertillä on nimikin.
- Ai mikä se on?
- No Pertti.
- Nopertti? Hassu nimi. Nopertti.
- Älä näsäviisastele.
- Kuule Nopertti. Sinä et edes yritä kunnolla. Äsken olisit voinut ostaa Korkeavuorenkadun, mutta et ostanut. Oma vika, jos ei pärjää.

Pertti vain hymyili hölmösti ja jatkoi makkara-leipänsä mutustamista.

- Mitä sitä yrittämään, kun kuitenkin häviän, hän mumisi.

Miksi Pertti ei edes yrittäny? Ja nyt häneltä tippui kaiken lisäksi makkaranpala pelilaudalle ja Erottaja meni ihan sinappiin.

- Pelataanpas nyt, äiti hermoili.

Tästä tulisi pitkä ilta. Minä, viivasilmä-äiti ja mörkki-Pertti, siis mörkki-Nopertti.

Myöhemmin illalla

Pertti kuorsasi ja äiti puhui kaverinsa Sinikan kanssa puhelimessa. Niin siinä sitten kävi, että Pertti hävisi Monopolin, kun lakkasi yrittämästä. Äiti voitti ja minä tulin toiseksi. Oma ihana marsuni Marsu-Halonen kökötti pelin ajan häkissään ja leikki porkkananpalalla. Sitä eivät lautapelit niin kiinnosta. Nyt se oli kuitenkin sylissäni ja kurnutti paitaani vasten. On minullakin perhe. Äiti, Nopertti ja Marsu-Halonen.

Luin äsken jotain äidin naistenlehteä, jossa kerrottiin Ruotsin kuninkaallisista. Välillä mietin, että miksihän ihminen syntyy juuri siihen perheeseen, mihin syntyy. Ja joistakin ihmisistä tulee heti synnyttyään kuninkaallisia. Eivätkä heidän vanhempansa eroa niin kuin minun.

Miksi minä en olisi voinut syntyä Ruotsin kuningasperheeseen? Niillä on sisaruksia ja tosi leppoisa elämä. Eivätkä ne tee töitäkään. Sen kuin vain olla pönöttävät kruunut päässä ja käyvät välillä sairaaloissa lohduttamassa potilaita. Olen nähnyt lehtikuvia, joissa Ruotsin

prinsessa on jossain sairaalassa hymyilemässä ja piristämässä potilaita. Mitenhän se oikeasti menee, kun kuninkaalliset saapuvat sairaalaan? Ihmettelevätkö ne potilaat, kun huoneeseen pelmahtaa yhtäkkiä joku kruunupää? Meneekö se jotenkin näin:

Sairaalan ovet avataan ja kuninkaallinen astuu sisään.

– Hej vaan kaikki potilaat ja lääkärit, olen Ruotsin prinsessa Emilia. Sinulla on paha angiina, voi voi.

– Kiitos. Oloni parani heti kun tänne sairaalaan saatiin oikea kuninkaallinen.

– Niin, ota siitä Mynthon-kurkkupastilli. Minulla on näihin varaa. Olenhan prinsessa.

– Kiitos. Onpa vahva Mynthon.

Auts! Marsu-Halonen keskeytti mielikuvitusleikkini näykkäisemällä minua hellästi sormesta. Se halusi takaisin häkkiinsä. Tarkemmin ajateltuna en minä tarvitsekaan sisaruksia, kun minulla on Marsu-Halonen, jonka kanssa viettää aikaa. Huomenna on joululoma ohi ja menen taas kouluun. Kivaa!

Hetken kuluttua

Huh, heräsin vielä äsken, kun Marsu-Halosen häkin pohjalta kuului rapinaa. Sinne oli ilmestynyt porkkanalastuista teksti:

Kohta nähdään.
Hommia tiedossa.

T: Jättiläismarsu.

Jipii! Jättiläismarsun yhteydenotto tarkoittaa aina hommia Supermarsulle. Mikähän Supermarsutehtävä tällä kertaa olisi luvassa? On kyllä vaikea saada unta, kun jännittää.

Rasva-Anteron omituinen mykkäkoulu

Hyppäsin aamulla pyörän selkään ja lähdin kouluun. Pyöräily on tosi mukavaa, kun siinä voi viihdyttää itseään monella eri tavalla. Joskus esimerkiksi avaan suuni ammolleen ja annan tuulen tulla nielurisoihin saakka. Silloin ne kuivuvat hassusti ja kutisevat. Poljen myös tosi lujaa. Samaan tahtiin kuin äidin pesukone, kun se linkoaa pyykkejä. Koulumatkalla näkee myös paljon töihin meneviä aikuisia ja kouluun meneviä lapsia. On kiva katsella joidenkin aikuisten yrmeitä naamoja, kun niitä harmittaa mennä töihin. Leikin, että ne ovat jotain avaruusolioita, jotka ovat hukanneet emoaluksensa.

Suojatiellä pitää muistaa pysähtyä ja katsoa moneen kertaan, tuleeko autoja. Mummi sanoo, että pitää katsoa

sata kertaa oikealle ja vasemmalle. Sata kertaa? Myöhästyisin koulusta, jos katsoisin niin monesti. Niskakin voisi tulla aika kipeäksi. Polkiessa mietin, etten millään jaksaisi odottaa Supermarsutehtävää, johon Jättiläismarsun yöllinen viesti viittasi.

Silloin koulun pahin kiusaaja, Rasva-Antero, polki minut kiinni. Helppohan hänen on viilettää monivaihteisella superpyörällään lujaa. Rasva-Anteron isällä on varaa ostaa vaikka millaisia pyöriä, hän kun on margariinitehtailija ja kaupungin rikkain.

Rasviksen talvitakin alta pilkotti upouusi oranssi villapaita. Tukka oli sitä vastoin yhtä rasvainen kuin ennenkin. Pysähdyimme kumpikin suojatien eteen.

– Moi Rasvis, miten joulu meni? Hieno villapaita. Onko siinä poroja?

Rasva-Antero katsoi minuun päin, mutta ei sanonut mitään.

– Rasvis? Miksi et vastaa?

Tiesin, että koulun pahin kiusaaja osasi olla epäkohtelias, mutta että niin epäkohtelias, ettei edes vastaa.

– Rasvis? Huhuu? Joulukinkkuko kielesi vei?

Seisoin Rasviksen edessä, mutta Rasvis vain tuijotti kaukaisuuteen uudessa villapaidassaan. Samassa paras ystäväni Simo ajoi meidät kiinni. Kaukaa jo näin, että Simo yritti keulia, mutta ei siitä oikein mitään tullut. Simon pyörä oli aivan liian pieni keulimiseen. Simo hiljensi vauhtia jarrut kirskuen ja pysähtyi minun ja Rasviksen viereen. Olimme kuin kolme kilpa-ajajaa hyvin erilaisilla pyörillä odottamassa lähtövihellystä.

– Simo, Rasvis on nykyään kai mykkä. Olen puhunut jo vaikka mitä, mutta se ei vastaa mitään.

Simon silmälasit huurtuivat heti kun Simo vain vilkaisikin Rasvista. Simo sai aina kuulla Rasvikselta olevansa luuseri ja vaikka mitä, hän oli varmaan aika kyllästynyt siihen.

– Ihme juttu. Miksi se ei puhu? Simo kysyi.

– Ei mitään hajua.

Rasvis katseli muualle eikä vastannut. Tuijotimme aikamme omituista Rasvista ja kohautimme sitten olkiamme. Kun viimeinenkin auto oli mennyt, jatkoimme suojatien yli kohti koulua. Rasva-Antero seurasi mykkänä meitä ja kirjoitti samalla jotakin isolle paperille.

– Ole Antero varovainen, kun kirjoitat samalla kun pyöräilet, minä sanoin. Äiti oli aina varoittanut, että pyöräillessä piti seurata liikennettä eikä tehdä mitään muuta.

Kerran laitoin Simolle viestiä kesken pyöräilyn ja kaaduin ruusupuskaan.

Rasvis sai lappunsa valmiiksi ja sujautti sen sanaa sanomatta tarakalleni. Sitten Rasvis vaihtoi upean pyöränsä vaihteen varmaan kymppille ja hurautti täysillä pois.

– Olipa omituista, Simo sanoi. Silmälasien huuru oli jo tasoittunut.

Pysähdyimme Simon kanssa katsomaan Rasviksen lappua.

Siinä luki:

Hei luokkalaiseni Simo ja Emilia. Minä en puhu enää kenellekään mitään, koska olen niin paljon ylempiarvoisempi kuin te muut. En viitsi enää käyttää arvokkaita äänihuuliani teille puhumiseen. Ja tiedoksi, Simon pyörä on kääpiöpyörä.

– Kiitos tiedosta, herra ylempiarvoinen, Simo sanoi. Vaikka Simo yrittikin naurahtaa, tiedän, että pyörän haukkuminen loukkasi.

– Älä välitä. Sinulla on ihan kiva pyörä, minä sanoin, mutta ei se Simoa paljoa lohduttanut. – Parempi, että Rasvis onkin hiljaa, lisäsin.

Koko loppumatkan koululle Simo näytti murheelliselta. Kuten sanoin, Simon pyörä on tosiaan aika pieni. Simo rakastaa keulimista, mutta ei tuollaisella pyörällä oikein pysty keulimaan. Simon äiti on lentoemäntä, ja se oli ostanut pyörän jostain Pariisista. Siellä myydään pyöriä, jotka ovat niin pieniä, että ne voi taitella pyöräilyn jälkeen ja kantaa mukanaan vaikka muovipussissa. Simon äiti on sanonut, että ne ovat nyt maailmalla tosi muodikkaita. Simolle pyörä on kuitenkin niin pieni, että polvet osuvat joka polkaisulla leukaan. Siksi Simon leuka on ihan punainen. Niin punainen, että Simo joutui toimimaan koulun liikennekasvatuspäivänä punaisena liikennevalona. Parsanviljelijän lapsella Kirsikka Kurjenmaalla on jatkuvasta parsansyönnistä niin vihreä naama, että Kirsikka oli vihreä valo. Matematiikan

opettaja Sakari "Muovikieli" Laaksosesta, jolla on tupakan kellastamat hampaat, tehtiin keltainen.

Koulun pihalla meitä olivat vastassa kaikki vanhat tutut, Lasse Kaaltio, Mona Ranta, Kirsikka Kurjenmaa, Iines Kina ja muut. Keskellä pihaa komeili uusi kiipeilyteline. Sen kyljessä luki: "Margariini on parasta – aina!" Taisi olla Rasva-Anteron isän lahjoittama. Se tarkoittaisi vain sitä, että Rasvis saisi aina käyttää kiipeilytelinettä ensimmäisenä.

Oli erinomaisen hienoa palata taas oikeaan kouluun. Koko syksyn Itä-Helsingin alakoulu oli opiskellut kelluvassa koulussa. Olihan sekin ihan jännää, mutta usein kotiin tullessa oli aika lailla keinuva olo.

Luokassa Lasse Kaaltio tuli pulpettini luo.

– Heippa Emilia pitkästä aikaa, oliko hyvät kinkut?

– Heippa Lasse Kaaltio pitkästä aikaa. Oli hyvät kinkut ja lanttulaatikot.

– Oliko muuten kiva joulu? Oliko? Vastaa?

Ihme höpöttäjä.

– Oli. Oli niin fantastinen joulu, että työnsin pääni joulukinkun sisään, vastasin.

– Miksi?

– En tiedä. Olen spontaani.

Äiti sanoo, että spontaani ihminen on sellainen, joka tekee mitä huvittaa ja selittää kaiken sanomalla olevansa spontaani. Sehän sopii minulle.

Lassea nauratti ajatus minusta joulukinkku päässäni harhailemassa päin joulukuusta.

Luokanvalvojamme Seija ”Muurahaiskarhu” Lipsanen kopisteli luokkaan. Opettajan päässä komeili uusi upea nuttura, joka oli kiinnitetty kiiltävällä hiuspompulalla. Pompulassa vilkkui keltainen valo. Hän oli saanut sen varmaan joululahjaksi. Lipsanen käveli luokan eteen ja hehkui energiaa kuin lämpöpatteri.

– Hei kaikki ihanat oppilaat, ja tervetuloa kevätlukukaudelle. Tästä alkaa työntäyteinen kevät, jonka jälkeen osatte vaikka unissanekin vastata, jos joku kysyy teiltä, mikä on Hollannin pinta-ala tai mitkä ovat Venäjän tärkeimmät vientituotteet. Aloitamme heti.

Plääh, heti vain asiaan. No, toisaalta, ehkä opettaja on oikeassa ja on hyvä olla valmistautunut myös tuollaisiin kysymyksiin, jos joku tulee vaikka bussissa kysy-

mään, että hei tyttö, mitkä ovat Venäjän tärkeimmät vientituotteet. Osaan ainakin vastata. Mutta hyvästi siis leppoisa joululoma.

Kaikki kaivoivat penaalit esille. Mutta juuri silloin keskusradiosta paukahti tuttu huuto:

– Jiiiiiiiiiihhaaaaaa!!!

Rehtori! Kaikki näyttivät helpottuneilta. Mieluummin rehtorin kuulutus kuin Venäjän vientituotteet.

– Hyvät oppilaat. Tervetuloa kouluun. Aloitetaan tämä kevätlukukausi kuuntelemalla vähän musiikkia.

Keskusradiosta kuului: "Soitan Satumaatangon ja joskus tuntuu kuin joku..."

– Se oli Maija Vilkkumaa ja Satumaatango. Ja nyt seuraa tärkeä tiedote tälle keväälle. Koulumme on tänä keväänä EU:n valitsema virallinen kansainvälisyyskoulu. Se tarkoittaa sitä, että kaikille luokille tulee maa-hanmuuttajaoppilaita. Toivottakaa heidät tervetulleiksi.

Ja lisäksi on tulossa eräs toinen jymyjuttu, mutta en kerro siitä vielä mitään. Joten jiihaa ja hyvää päivänjatkoa!

Höh, nyt me joutuisimme jännittämään, mitä ihmeen jymyjuttua rehtori tarkoitti.

Jättiläismarsu antaa Supermarsu-Emilialle erityisen
vaativan tehtävän, josta ei selviä ilman apuria!
Kuka päätyy pariaksi mahdottomalta kuulostavaan
missioon, kun ihmiset pitäisi saada tavoittelemaan
salattuja unelmiaan? Tapahtumat lennättävät Super-
marsun apureineen hurjalle seikkailulle aina kuninkaan-
linnaan asti. Apua unelmiensa toteuttamiseen tarvitsevat
mm. Simo, Emilian kirjailijaksi aikova isä ja loistavasti
räppäävä, esiintymispelkoinen Siivooja-Jaska.

Kun koulussa järjestettävä kyvykilpailu lähestyy,
jännitys tiivistyy. Kuka lopulta aiheuttaa suurimman
yllätyksen?

Suosikkisarjan neljäs osa on saanut
uuden, vauhdikkaan kuvituksen.

9 789520 447694

www.tammi.fi ■ I.84.2 ■ ISBN 978-952-04-4769-4